

TOMELILLA KOMMUN

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Nr B 20:3

Kf § 62/2020

Dnr Ks 2020/34

Program för uppföljning av privata utförare

Antagen av kommunfullmäktige 4 maj 2020, Kf § 62/2020
Gäller från 1 juni 2020

Dokumentansvarig: Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Uppföljning: En gång per mandatperiod eller oftare vid behov

Bakgrund

Kommunen ska enligt kommunallagen kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare och i avtalen tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn.

Privat utförare definieras enligt kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer men även upplåtelseformer som föreningsdrift av idrottsanläggningar, partnerskap med civilsamhället etc.

Fullmäktiges program

För att stärka styrningen och strukturen på uppföljningen och kontrollen ska fullmäktige enligt kommunallagen anta ett program för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare på uppdrag av kommunen.

Programmet ska innehålla följande:

- mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare
- information om hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga krav ska följas upp
- hur allmänhetens insyn ska tillgodoses

Programmets omfattning

Programmet ska omfatta alla verksamhetsområden och framförallt inriktas på de verksamheter som tydligt riktar sig till och rör medborgarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (till exempel särskilda boenden för äldre), som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (till exempel städning i skolan).

Formellt överlämnas verksamheten efter en offentlig upphandling främst enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling inom områdena vatten, energi och transporter (LUF) eller ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknats.

Giltiga avtal som tecknats före att programmet fastställts i fullmäktige ska så långt som respektive avtal medger följas upp i enlighet med programmets intentioner. Programmet omfattar inte fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och regleras genom tillståndsgivning.

Mål

En utgångspunkt för den uppföljning som ska utföras är de mål som finns beslutade för de olika verksamheterna.

Fullmäktige har fastställt strategiska målområden som gäller för kommunens samtliga verksamheter även de som drivs av privata utförare på uppdrag av kommunen. De strategiska områdena utgör en del av kommunens styrmodell. Varje målområde omfattar flera nämnders arbete. Kommunstyrelsen och nämnderna tar beslut om mål utifrån respektive område. Målen återfinns i styrdokumentet ”Mål och Budget för aktuell planperiod”.

Målen är till stor del kvalitativa mål och utgör därför en grund för uppföljning både hos de kommunala och hos de privata utförarna. Respektive nämnd och styrelse ansvarar för att återrapportera måluppfyllelse och resultat kopplat till målen. Detta görs i samband med delårsbokslut och årsredovisning.

Upphandling och avtal

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en organisation och system/rutiner för upphandling och uppföljning av utförda tjänster samt för allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet.

I avtalen som tecknas med privata utförare ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter samt rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter. Avtalet/uppdragsbeskrivningen ska också reglera hur kommunens uppföljningar återrapporteras till utföraren och redovisas för allmänheten.

Avtal ska utformas på så sätt att verksamheten hos de privata utförarna kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav. Kraven ska vara tydliga, relevanta och tillräckliga. Det ska tydligt framgå hur samverkan mellan beställaren och utföraren ska genomföras och hur brister i verksamheten ska hanteras. Den kommunala huvudmannens möjligheter att besluta om sanktioner eller häva ett avtal ska vara tydligt reglerat i avtal.

Utförarens skyldigheter att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete eller inte strider mot lag eller annan författning eller inte anses utgöra företagshemligheter.

Uppföljning och rapportering

Varje nämnd/styrelse ska med fullmäktiges program som grund besluta om en årlig plan för uppföljning och kontroll av privata utförare.

Uppföljningen ska:

- inriktas på medborgarfokus, säkerhet och risken för ekonomiska oegentligheter.
- görs som en kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med mål, avtal, uppdragsbeskrivningar och överenskommelser
- som ett led i att utveckla verksamheten i syfte att skapa utrymme för nya och förbättrade tjänster
- branschstandard beaktas

Planen ska innehålla:

- vad som ska följas upp
- vilka former av uppföljning som kommer att tillämpas (tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning etc.)
- vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna
- särskilda granskningsområden under året
- tidplan
- former för återkoppling av resultat till nämnd/styrelse och till allmänhet

All avrapportering ska utmynna i en årlig rapport som tillsänds kommunstyrelsen.

Kontroll- och uppföljningsarbete av verksamhet som bedrivs i egen regi bör utformas på liknande sätt som för privata utförare.

Årsrapport

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter sammanställa en övergripande rapport med utvärdering under året över genomförda kontroller och uppföljningar.

Rapportering ska årligen ske till fullmäktige. Detta ska senast göras i samband med fastställandet av kommunens årsredovisning.

Allmänhetens insyn

Varje avtal med privata utförare ska tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhets som lämnats över till en privat utförare.

Informationen som begärs in från den privata utföraren ska ha en koppling till den upphandlade verksamheten. Det kan handla om verksamhetens kvalitet, organisation och ägarförhållanden, personalkompetens, resultat och avvikelser, ekonomi samt miljö, integrations- och jämställdhetsarbete om sådana krav har ställt i upphandlingen.

Kommunen ska redovisa information till allmänheten om alla utförare som omfattas av programmet. Informationen ska finnas tillgänglig på kommunens webbplats eller på andra sätt som bedöms lämpliga utifrån målgruppen.